JUDEFRÅGAN

OCH

DESS LÖSNING

AV

ERIC von BORN

Eric von Born

JUDEFRÅGAN
OCH
DESS LÖSNING

SVEA RIKES FÖRLAG - STOCKHOLM

HUGO LÖJDQUISTS
BOKTRYCKERI
TIERP 1936

Innehåll.

Förord.

Sedan tjugu år tillbaka har undertecknad sysselsatt sig med den fråga, som under de senaste åren utvecklat sig till ett av mänsklighetens kardinalproblem. Under nära ett decennium har författaren vistats i Tyskland, där judarna efter världskriget kunnat befästa ett nära nog oinskränkt välde, och där frågan om judendomens nutid och framtid hörde till dagordningen. Denna lilla skrift, som utgör texten till ett populärt föredrag, som hållits i Stockholm, Göteborg och Uppsala, söker klarlägga judendomens utveckling i korta drag samt giva några riktlinjer för en framtida politik, genom vilken stat och samhälle kunde skyddas mot judisk förhävelse.

Bland verk, som varit författaren till nytta, må här nämnas: ”Handbuch der Judenfrage” av *Theodor Fritsch,* vilken författaren personligen lärt känna, vidare ”Der internationale Jude” av *Henry Ford,* talrika uppslagsverk såsom ”Semi-Kürschner”, ”Semi-Gotha” och andra, jämte skrifter av *Alfred Rosenberg, Herman Fehst* m. fl. samt en rikhaltig judisk litteratur.

Skriften har tillkommit i de dagar, då judefrågan blivit aktuell i flera delar av Europa. Må den bidraga till att belysa och aktualisera detta spörsmål jämväl i de Tyskland närstående skandinaviska länderna.

Stockholm, i oktober 1936.

Författaren.

Judarnas utbredning.

I början av vår tideräkning uppgick de i Palestina bosatta judarnas antal enligt kyrkohistorikern *Harnacks* beräkningar till omkring en halv million, medan samtidigt minst en million judar levde i Syrien och lika många i Egypten samt halvannan million i andra trakter av jorden och därvid främst vid Medelhavets stränder. Redan före Jerusalems förstöring år 70 efter Kristus levde alltså det övervägande flertalet av judarna i förskingring, och enligt ovannämnda beräkningar utgjorde judarna vid denna tidpunkt omkring 7 % av romarrikets hela folkmängd. Under de första århundradena av vår tideräkning utgöt sig en ström av judar över de södra och västra delarna av vår världsdel, varvid de självfallet i främsta rummet uppträdde som handelsmän, därjämte även som läkare och tolkar. Kännetecknande för deras spridning från land till land är, att de ofta stodo i motståndarens sold. Sålunda hjälpte i tiden de babylonska judarna perserna, medan de persiska judarna räckte grekerna handen, de grekiska judarna åter understödde romarna, medan romerska judar hjälpte goterna i Spanien, varest senare de gotiska judarna gingo över till de inträngande morerna, varefter de moriska judarna gingo över till nya makthavande i Spanien, vilket under den tidigare medeltiden tedde sig såsom ett nytt "förlovat land" för judendomen.

Främreasiatiska och orientaliska judar.

Inom judarnas led framträda tvenne från varandra något avvikande rastyper, vilka forskare på senare tid velat benämna "den främreasiatiska" och "den orientaliska" rasen. Representanter för den förstnämnda typen utmärka sig bl. a. genom undersätsighet, kortskallar, starkt framträdande och köttig näsa samt genom bred mun och stora öron. Representanter för den senare rasen förete däremot långskallar, smala ansikten och näsor, som endast äro böjda till en tredjedel, samt små munnar och öron.

I vår världsdel plägar man vanligen skilja mellan de s. k. "ostjudarna" eller "aschkenasim" och de s. k. "spanska judarna" eller "sefardim", vilka sistnämnda endast utgöra en tiondel av de förras antal. Hos ostjudarna överväger den främreasiatiska juderastypen, såsom t. ex. hos *Ballin, Marcus Ehrenpreis, Olof Aschberg, Rathenau, Bronislaw Hubermann.* Hos representanterna för denna rastyp påträffar man ofta en steg-

rad kommersiell begåvning, musikalisk talang men även grymhet och vildhet. Hos de spanska judarna, som äro att betrakta såsom en utdöende hebreisk aristokrati, överväger den tidigare omnämnda orientaliska juderastypen, som bl. a. avspeglat sig hos *Heine* och *Börne, Spinoza, Elisabeth Bergner, Charlie Chaplin* och andra kända judar. Ett nyktert förstånd likaväl som list och slughet återfinnas här.

Judarnas ställning under medeltiden.

Under medeltiden voro judarna mestadels bundna vid särskilda bosättningsområden, och äktenskap mellan judar och kristna voro strängt förbjudna. På många håll uppstod tidigt en stark ovilja mot judiska krämare, t. ex. i Spanien, där en del av dem utvisades år 712 på grund av deras sympatiserande med de inträngande fientliga morerna. En del judar vandrade från Spanien till Balkanhalvön, där deras avkomlingar i dag gå under namn av "spanioler". Andra judar vandrade mot norr och kommo redan under nionde seklet genom Frankrike över till de västra delarna av Tyskland, där de fingo en stödjepunkt i rabbinatsskolan i Mainz samt i staden Speyer, där det första "ghettot" eller genom murar från den övriga staden avskilda judedistriktet i Tyskland inrättades. Judarna hade, såsom bl. a. den judiske professorn *Heinrich Graetz* framhåller, väl kunnat idka jordbruk, om de velat det, men de koncentrerade sig så gott som uteslutande på handel och penningutlåning, vilket på grund av den då rådande höga räntan (43 %) snart förskaffade dem stora rikedomar. Enskilda kejsare syntes vara mindre avvisande gentemot judarnas krav på ett förbättrat läge. Visserligen betjänade sig kejsar Karl den store av juden *Isak* vid transaktionerna med arabernas överhuvud Harun al Raschid, men han synes dock icke i övrigt ha varit någon judevän. I större beroende av judarna kom hans svage son Ludvig den fromme samt senare den penningbehövande tyske kejsaren Henrik IV, som lät tillsätta s. k. "judedomstolar" i den förut omnämnda "ghettostaden" Speyer.

På 1200-talet uppnådde judarna flerstädes i vår världsdel en nästan sagolik ekonomisk makt. Under korstågens tidevarv hade beröringen med orienten blivit allt fastare, vilket stegrade folkens lyxbehov och gjorde judarna till konfektionshandelns herrar. På grund av den genom korståg och krig uppkomna allmänna nöden och de samtidigt hos judarna uppstap-

lade rikedomarna ledde folkens ovilja mot de senare flerstädes till judeförföljelser, varvid man även tillskrev judarna ritualmord och under digerdödens tid t. o. m. förgiftning av brunnar. Oviljan mot de ockrande judarna stegrades omsider därhän, att de utvisades från många stater. På grund av judiska myntförfalskningar utvisades de sålunda redan år 1291 från England samt efter konfiskationer av stora av dem genom ocker förvärvade jordområden även från Frankrike år 1394 samt under 1400-talet från de stora handelsstäderna i Tyskland, såsom t. ex. från Köln vid Rhen, varemot judarna fingo kvarstanna i Frankfurt am Main och Hamburg. Då Tyskland utgjordes av otaliga småstater, kunde varken nu eller under de följande århundradena någon enhetlig aktion mot judarnas växande makt företagas i Mellaneuropa.

Från Spanien utvisades år 1492 genom ett edikt omkring 300,000 judar, varjämte en mängd kvarblivande stamfränder läto döpa sig och bildade de s. k. "maranerna" eller "skenkristna", vilka hos sig bevarade judendomens traditioner trots det yttre kristna namnet. Här kunde man i sanning säga: "Blodet är tjockare än dopvatten." Till de på grund av penningocker och statsfientliga stämplingar i Spanien och Sydfrankrike trakasserade judarna skrev år 1489 enligt några arkivfynd judarnas överhuvud i Konstantinopel, att de lugnt kunde träda över till den kristna läran, blott de trofast bevarade Mose lagar i sina hjärtan, att de skulle låta sina söner bliva läkare och apotekare, så att de kunde taga de kristnas liv, samt notarier och advokater, så att de kunde ernå de kristnas ägodelar. Vid medeltidens slut voro judarna utvisade från stora delar av Europa, men snart skulle de åter nästla sig in där.

Judarnas invandring i England och Frankrike.

I slutet av 1500-talet kommo de första från Portugal utvisade judarna över till Holland, där Amsterdam en tid syntes för dem bliva ett "nytt Jerusalem". Från Holland var vägen kort till det brittiska ö-riket. Redan drottning Elisabeth av England hade anlitat en judisk hovmedikus vid namn *Lopez,* vilken Shakespeare torde ha tagit som mönsterbild för sin "Shylock" i dramat "Köpmannen från Venedig". I mitten på 1600-talet såg sig den brittiske lordprotektorn *Cromwell* föranledd att giva judarna vissa rättigheter i London, och då

efter den engelska revolutionen år 1688 Wilhelm III av Oranien besteg även Englands tron, kommo med honom från Holland talrika judiska affärsmän över till England, där bl. a. juden *Medina* blev penningutlånare till den kände statsmannen *lord Marlborough*. En annan jude förvärvade sig en jätteförmögenhet genom att låta förkunna, att drottning Anna av England avlidit, varefter han under den inträdande villervallan och börspaniken förskaffade sig enorma mängder av värdepapper. Från och med år 1780 inträdde judar i den år 1717 grundade och i början judefria frimurarlogen i England. I mindre grad understödde konung Ludvig XIV i Frankrike judarnas penningvälde. En av hans finansmän var juden *Samuel Bernhard,* vars mågar voro grevar och markiser.

Invandringen i Mellaneuropa.

I det tyska Europa hade judarna i början av Nya tiden eller under Karl V:s dagar åter ernått vissa fördelar, vilka gåvo dem möjlighet att under trettioåriga kriget tillskansa sig stor ekonomisk vinst, vilket framträdde i så mycket bjärtare färger, som Mellaneuropa under och efter de många krigsåren företedde elände och nöd. I Österrike begynte kejsar Karl VI att i större utsträckning nobilisera judiska penningfurstar, och vid det Württembergska hovet verkade länge såsom finansminister juden *Süss*. Krigsskulder och slöseri vid hoven föranledde tydligen flera monarker att söka lån och hjälp hos de judar, vilkas penningar voro deras ära. I slutet av 1600-talet hade de första judarna fått vistelsetillstånd i det dittills judefria Brandenburg, och i början av 1700-talet utgav den förste preussiske konungen Fredrik I de s. k. ”judeskyddsbreven”, som inbringade betydande belopp och samtidigt tryggade enskilda judars ställning i den växande preussiska staten. Fredrik den store fastslog år 1750 ett judereglemente och var väl på sin vakt mot judiska medborgare, om han också under sjuåriga kriget mottog vissa tjänster av myntjuden *Ephraim,* som bl. a. föranledde en försämring av statens mynt. Vid denna tidpunkt uppträdde den kände judiske forskaren *Moses Mendelssohn,* genom vars inflytande den tyske författaren *Lessing* såg sig föranlåten att förkunna en vittgående tolerans mot judarna, vilken bl. a. framlyser ur skådespelet ”Nathan den vise”, som första gången uppfördes år 1783 eller för halvtannat sekel sedan i Berlin. Denna stad syntes vid denna tid redan

ha blivit de s. k. ”reformjudarnas” paradis. I Österrike lät kejsar Josef II år 1781 upphäva tvånget för vandrande judar att bära gula märken på vänstra sidan av bröstet, varjämte han lät påbjuda, att de skulle antaga bestämda namn. Därvid uppkommo en del typiska judenamn, som vanligen lätt kunna skiljas från äkta tyska familjenamn. Sålunda hade judarna intill slutet av 1700-talet spritt sig över snart sagt hela Europa, och i Polen stod en outtömlig judevagga, vars innehåll delvis utgöt sig över världen, då den polska staten, som undergrävdes av judar och jesuiter, i slutet av 1700-talet uppdelades på Ryssland, Österrike och Preussen.

Invandringen i Norden.

Efterhand kunde även en judisk inflyttning till Norden skönjas, dock förblev den judiska befolkningen här intill våra dagar rätt gles. Tidigt fingo judar rätt att slå sig ned i Finland, men på grund av detta lands fattigdom på allt som kunde möjliggöra ett snabbt uppstaplande av materiella rikedomar, fingo judarna där aldrig någon större betydelse och nöjde sig senare i stort sett med att övertaga klädeshandeln i Helsingfors och Åbo. I Sverige funnos på Gustav Wasas tid enstaka judar i Stockholm, och från början av 1600-talet kommo tätare judeskaror från Holland och andra länder över till Göteborg. Andra bosättningsområden för judar blevo i Sverige sedermera Karlskrona, Norrköping och Marstrand och i Danmark dess huvudstad. Drottning Kristina var särskilt utsatt för judiskt inflytande och råkade efter sin bortflyttning från Sverige i Hamburg nästan helt i klorna på den portugisiske juden *Texeira*. Judemotståndare voro i Sverige särskilt rikskanslern *Axel Oxenstierna* och *Karl XI*, vilken av de i Sverige bosatta judarna fordrade bortflyttning eller dop. Under Karl XII:s tid inkommo en mängd judiska kreditorer till Sverige, och under Gustav III:s tid växte judarnas makt än mera. Deras strävanden bekämpades med eftertryck av statsmannen greve *Tessin*, medan samtidigt affärshuset *Wallenberg* och andra firmor skyddade dem. I början av 1800-talet voro judarna i Sverige icke talrikare än vid pass 800, men en stark invandring begynte nu, och flera medlemmar av huset *Bernadotte* voro judevänligt inställda. I de gamla ståndslantdagarna gick adeln ofta över på judarnas sida i frågor, som gällde deras likställighet i Sverige, medan särskilt bondeståndet preste-

rade ett segt motstånd mot judarnas tilltagande makt. År 1870 erhöllo judarna i Sverige omsider den eftertraktade likställigheten. Talrika judesläkter hade då inflyttat eller inflyttade strax därefter såväl från de västeuropeiska kulturländerna (*Bonnier, Levertin*) som österifrån (*Aschberg*). Den främste representanten för judarna i Sverige med högborgar i Göteborg och Stockholm är överrabbinen i den svenska huvudstaden, galiziern *Marcus Ehrenpreis*.

Jude-emancipationen.

Det första synliga tecknet på en begynnande jude-emancipation kan fastslås för tidpunkten närmast efter utbrottet av den franska revolutionen. Fyra femtedelar av de franska judarna voro då bosatta i det franska Elsass, och trots den elsassiska befolkningens motstånd likställdes år 1791 judar med andra medborgare i Frankrike. Då franska arméer intågade i västra Tyskland, bragte de jude-emancipationen med sig även dit; och senare såg sig Napoleon på grund av det redan skapade läget föranledd att tillsätta en särskild judisk rådsförsamling, som under ordförandeskap av *David Sinzheimer* skulle ordna de judiska medborgarnas förhållanden i Frankrike. Efter befrielsekrigen i Mellaneuropa, som under många år härjats genom de franska erövringstågen, skedde en fullständig jude-emancipation även i Preussen, i det att statsministern greve *Hardenberg* föranledde en lag, som från och med år 1812 likställde alla medborgare. År 1869 utvidgades denna lag därhän, att tillhörighet till en bestämd konfession icke finge utgöra något hinder vid besättandet av ett statligt ämbete. *Bismarck* hade visserligen ofta varnat för de judiska ockrarna, mot vilka man borde uppställa barriärer inom staten, men han såg sig senare vid uppbyggandet av det nya tyska riket föranledd att i borgfredens intresse icke alltför ofta återupptaga vapnen i kampen mot judendomens makt.

Huset Rothschild.

Denna makt kom särskilt till uttryck genom huset Rothschilds uppkomst. Redan år 1806 hade *Meyer Amschel Rothschild* i Frankfurt am Main övertagit till förvaltning den flyende hessiske kurfurstens skatter, och genom ett klokt utnyttjande av krigsläget och konjunkturerna samt genom att räcka handen ömsom till vän och ömsom till fiende lade han grund-

valen till denna judesläkts växande rikedomar. Hans fem söner blevo adlade och baroniserade och fingo såsom sköldemärke en arm med fem pilar, vilket emblem återspeglar den bevingade styrka, som enigheten mellan de fem bröderna och finansfurstarna i Frankfurt, London, Paris, Wien och Neapel förlänade. Sonen *Nathan Rothschild* i London sände sålunda mitt under brinnande krig genom det fientliga Frankrike guld till hertigen av *Wellington,* som kämpade i Spanien, och efter slaget vid Waterloo växte huset Rothschilds finansiella makt därhän, att den vid mitten av 1800-talet var den största i Europa.

Judar i "tysk" politik.

Bland kända judar, som under 1800-talet spelat en framträdande roll i Tysklands politiska liv, må här särskilt nämnas Königsbergs-professorn *Simson,* som revolutionsregeringen år 1848 utsåg att erbjuda en ny kejsarkrona åt konung *Fredrik Wilhelm IV,* vilken denne emellertid vägrade att emottaga. De national-liberala judarna *Lasker* och *Bamberger,* av vilka den senare bedrev tysk kolonialpolitik, samt bankiren *Jakob Riesser* spelade en icke obetydlig roll inom de borgerliga partiernas liv i Tyskland under senare hälften av 1800-talet, ävensom den judiske bankiren *Bleichroeder,* vilken erbjöd Bismarck sina tjänster och upphöjdes i preussiskt adelsstånd. Även inom de konservativas läger gjorde sig judiskt inflytande i någon mån gällande. Sålunda sökte den döpte juden *K. J. Stahl* att befästa statslivet på kristendomens grundvalar och blev på sin tid den konservativa tyska politikens stöd.

Under världskriget var juden *Walther Rathenau,* som efter sina underhandlingar med sovjet-staten i Rapallo år 1922 blev mördad, Tysklands ekonomiska diktator, vilken samlade över 100 krigssällskap under sin ledning och helt och hållet monopoliserade det kommersiella livet samt senare höll jämna steg med den tyska socialdemokratien. Hamburg—Amerika-linjens direktör var juden *Ballin,* vilken jämte *Friedländer, James Simon* o. a. räknades till kejsar Wilhelm II:s "hovjudar". Den tyske kronprinsen hade såsom hovbokhandlare juden *Stilke* och lät utgiva sina memoarer genom den judiske skriftställaren *Rosner.* Då den tyska republiken tillkom år 1919, utarbetades dess författning av juden *Preuss,* vilken såsom genom en ödets ironi bidrog till att bryta Preussens makt.

Judar i "rysk" och "österrikisk" politik.

I Ryssland, där man länge lyckats hålla tillbaka judendomen inom trängre gränser, vunno i enstaka fall hebréer insteg i högre och tongivande kretsar. Judeättlingar i rysk statstjänst voro bl. a.: baron *Schafirow* (Saphir), vicekansler under Peter den store; greve *Nesselrode,* minister under Nikolai I; chefen för den politiska polisen *I. Dubbelt; Adelsohn,* kommendant i St. Petersburg vid tidpunkten för mordet på Alexander II, m. fl. Därjämte spelade de baroniserade judarna von *Günzburg* och *von Mohrenheim* (Alliance Franco—Russe) en icke obetydlig roll i Rysslands ekonomiska och diplomatiska relationer, varjämte den ryska utrikesministern *von Giers* tros ha lett sin härstamning från en judesläkt med namnet Hirsch. Judar voro även flera attentatorer såsom ministerpresidenten Stolypins mördare *Bagrow* och tsarfamiljens mördare *Abram Jurowski.*

I Österrike-Ungern skänkte Habsburgarna bort adelstitlar i mängd mot betalning i judiskt guld. Den utrikesminister, som vid tidpunkten för den bosniska krisen bar namnet *Lexa von Aehrenthal,* var sålunda en ättling till en under kejser Leopold II:s tid baroniserad judisk spannmålshandlare. Om judarnas ställning såsom ledare och underledare inom de revolutionära rörelserna i Ryssland, Österrike-Ungern och Tyskland skall senare ordas.

Judar i "fransk" och "engelsk" politik.

I Frankrike hade Rothschildarna kunnat öka sin maktställning särskilt under kejsar Napoleon III:s tid. Här verkade bl. a. den judiske frimuraren *Cremieux* samt advokaten *Gambetta,* vilken som känt med alla till buds stående medel sökte stampa soldater ur jorden under Frankrikes förtvivlade strid mot Tyskland åren 1870 och 1871. En fransk finansminister, som särskilt låtit tala om sig efter världskriget, bar det judiska namnet *Klotz,* och en känd fransk trafikminister är juden *Mandel.* Liksom i Frankrike kommo judarna även i andra romanska länder under den senast förflutna tiden till ökad makt, varvid de vanligen anslöto sig till reformandan och revolutionära rörelser. I Spanien framträdde sålunda juden *Ferrer* såsom ivrig revolutionär. En från Italien till England utvandrad judisk hatthandlare blev farfader till den judiske sheriffen

eller polischefen i London *Moses Montefiore,* vilken bl. a. förkunnade, att judarna måste erövra världspressen för att till fullo kunna ernå och bibehålla ett världsherravälde. Pressen utvecklade sig också kort därefter till ”världens åttonde stormakt”, som i väsentlig grad behärskades av judarna. Nämnde Montefiore, vars släktingar ännu leva som filantroper i England, upphöjdes av drottning *Viktoria* i baronet-stånd och detta för hans stora förtjänster om det judiska folket, som det heter i sköldebrevet. En annan ättling till italienska judar var den engelske kanslern *Disraeli,* som blev upphöjd till hertig av Beaconsfield, och som bl. a. präglade satsen: *”Rasfrågan är nyckeln till världshistorien.”* I den engelska diplomatien har på senare tid den judiske lord Reading framträtt, vilken år 1921 blev vicekonung över Indien. För några årtionden sedan blevo vidare tre tyska judar upphöjda i engelskt baronet-stånd, nämligen *Cohen* från Hannover, som bl. a. blev medlem av Brittiska Akademien, *Reuter* från Cassel, som grundade den kända världstelegrafunionen och i sitt vapen erhöll en jordglob med fyra blixtar, samt slutligen *Stern* från Frankfurt am Main, vilken under namnet Northcliffe utvecklade sig till ”brittisk tidningskung” och stödde sin makt på den s. k. ”gula journalistiken”, där penningen bestämmer allt. Dessa till England utvandrade tyska judar följde satsen ”ubi bene ibi patria”, ty deras inställning till det tidigare bosättningslandet Tyskland blev som känt alltmera fientligt. Även i Tyskland och Frankrike ha under senare tid uppträtt några judiska adelsmän, för vilka börsen ledde till kronan, såsom baronerna *Oppenheimer, Goldschmidt* och *Hirsch.*

Judarna i Amerika.

I Amerika slutligen funno judiska affärsmän tidigt ett förlovat land. Redan på Columbus’ färder medföljde judar, och under den tid, då Holland ägde Brasilien, blevo judar ägare till mäktiga sockerplantager i Sydamerika och Centralamerika, varifrån de kommo norrut och slutligen lade beslag på huvudstaden New York (eller ”Jew-York”), där i närvarande stund halvannan million judar leva, d. v. s. omkring 25 % av stadens hela folkmängd. Under ett enda sekel eller från 1800 till år 1900 växte judarnas antal från 4,000 till fyra millioner i Förenta Staterna, varest enligt den tyske nationalekonomen *Sombart* sedan länge råder en ”destillerad judeanda”.

Judarna och marxismen-kommunismen.

Ovanstående skildring av judarnas utbredning har framför allt sökt klargöra, att de äro bärare av världskapitalismen. Deras världshärskarplan har likväl tvenne sidor; den företer ett ”janus-ansikte”, vars ena del präglas av huset Rothschilds anda, medan den andra delen återspeglar de läror, som förkunnades av advokatsonen och rabbinättlingen *Marx*. Ledarna för den internationella socialdemokratien voro och äro nämligen i de stora europeiska länderna i stor utsträckning judar, vilket framgår av följande fakta: Den socialdemokratiska rörelsens upphovsmän i Tyskland voro som känt judarna *Karl Marx* från Trier och *Ferdinand Lassel,* alias Lassalle, son till en sidenhandlare i Breslau, vartill senare kommo andra judiska män såsom *Moses Hess, Julius Singer o. a.* Det tyska socialdemokratiska partiets stamträd företedde en mycket stark judisk prägel. De första socialdemokrater, som i Tyskland under världskriget propagerade för vägran att bevilja nya krigskrediter, voro judarna *Haase, Bernstein* och *Kautsky.* Vid krigets slut inträdde flera judar i den tyska regeringen såsom socialdemokratiens målsmän, nämligen ovannämnde *Haase, Landsberg* och *David.* Socialdemokratien uppställde även en känd jude såsom finansminister med diktatoriska fullmakter, nämligen *Hilferding.* I redaktionen av det socialdemokratiska huvudorganet ”Vorwärts” sutto tidigare tio judar som medlemmar, däribland chefredaktören *Stampfer.* Även i det forna Österrike stodo judar i spetsen för den socialdemokratiska rörelsen. Av dem äro mest kända *Viktor Adler* och hans son *Friedrich Adler,* vilken år 1916 avlossade ett dödande skott mot greve *Stürgk.*

I Frankrike regerar i närvarande stund en av de mest kända socialdemokratiska politikerna juden *Blum,* som på sin tid ingick ett politiskt förbund med den borgerlige *Herriot* och den vänsterradikale *Thorez.* Blum ryckte våren 1936 till sig utvecklingens tyglar och ådagalade sedermera starka sympatier för de röda i Spanien.

Den s. k. ”marxismen” med sina djupa rötter i judendomen har fått en mäktig avläggare i kommunismen, vilken ju utgått ur dess led. Det s. k. ”spartakist-upproret” i Berlin understöddes av det ryska sändebudet därstädes, juden *Joffe,* och dess ledare voro de tyska judarna *Karl Liebknecht* och *Rosa Luxemburg,* vilka ljöto döden under upproret i början av år

1919. Kända judiska kommunistledare i Mellaneuropa voro vidare *Radek* alias Sobelsohn från Krakau, numera verksam i Ryssland, samt *Bela Kun* i Ungern, vilken f. n. övervakar den kommunistiska propagandan i Skandinavien. I likhet med Radek var tidigare även *Leo Trotzki* alias Bronstein medarbetare i tidskriften "Die neue Zeit", som länge redigerades av deras rasfrände, den tidigare omnämnde *Karl Kautsky*. Den bayerska republikens upphovsman var som känt juden *Kurt Eisner*. Medan den kommunistiska terrorn i München, vilken leddes bl. a. av juden *Leviné*, tidigt nedslogs genom preussiska bajonetter, fick den ostört rasa i sovjet-paradiset i öster, där *Trotzki-Bronstein, Sinowjew-Apfelbaum, Kamenew-Rosenfeld, Litwinow-Finkelstein, Bogdanow, Swerdlow, Woladarski-Goldstein, Uritzki, Unschlicht, Jagoda, Krassin* och andra judar länge sutto vid makten, och under vilkas herravälde omkring 20 millioner människor fingo sätta livet till. Bland de av folket "valda" fullmäktige i det högsta rådet voro av 22 medlemmar icke mindre än 17 judar. I folkförsörjningskommittén och i den officiösa presskommittén voro samtliga medlemmar judar och i de övriga kommittéerna nästan alla. Hela familjekotterier togo ämbetsverken i besittning och utestängde alla icke-judar från tjänstemannabanorna. På senare tid har inom sovjetstaten en viss splittring kunnat skönjas: flera tidigare maktägande judar ha råkat i fångenskap eller ha arkebuserats (Sinowjew, Kamenew), och den förre diktatorn Trotzki lever som landsflyktig i Norge. Oenighet har ju ofta rått i Judas läger, och den kan även i våra dagar spåras i judarnas sovjetparadis. År 1935 blev märkvärdigt nog sovjetmaktens ombud Litwinow president i Nationernas Förbund och har t. o. m. fått tillfälle att underhandla med påven. Därigenom att frimurare nu tillåtas att fritt få utbreda sig i sovjetstaten har den judiskt betonade bolsjevismen fått nya möjligheter att indirekt influera på den västeuropeiska kulturen.

Judarna och kapitalismen.

Kännetecknande för marxismen och dess olika avläggare är som bekant, att den går till angrepp mot produktionskapitalet, i det att den förkunnar, att den profit, som ernås i ett företag, är att betrakta såsom en stöld från arbetarna, om dessa icke bliva delaktiga i den. Det är emellertid att märka, att varken bank- och börskapitalet eller utlåningar och ränte-

förhållanden på penningmarknaden i någon högre grad beröras av marxismens läror. Den judiska världskapitalismen lämnas alltså oberörd därav. ”Världskapitalismen”, sade en gång nationalekonomen Sombart, ”är praktisk mosaism”. Under de stora krigen ha judiska män framträtt som arméleverantörer, och där de judiska kapitalmagnaternas intressen kolliderat med arbetarnas, har det socialdemokratiska partiet, som flerstädes behärskats av judar, tagit parti för de förra eller åtminstone icke direkt vågat bekämpa dem. Efter kriget behärskade judarna icke blott arbetarrörelserna i de tre krossade kejsarrikena utan även deras ekonomiska liv. I Tyskland slukade bankerna folkets sparade kapital, som inom kort under inflationstiden flöt bort som snön i solen. Genom inflationen kommo en mängd judebanker i Tyskland till makt och blevo av medelstora företag jättekoncerner, såsom utvecklingen inom bankfirman *Paul Warburg* i Hamburg visar. Börsen i Berlin behärskades nästan helt och hållet av judar, i det att tre fjärdedelar eller därutöver av de olika avdelningarnas (t. ex. effekt- och produktavdelningarnas) medlemmar voro judar. Detta sakförhållande beledsagades snart av jätteförskingringar genom judar, i vilka även ämbetsmän och borgmästare voro inblandade. I detta sammanhang må *Barmat-, Kutisker-* och *Sklarek*-skandalerna nämnas. Judekapitalisterna i Tyskland stodo i intim beröring med rasfrändernas firmor och företag i andra länder och särskilt i Storbritannien och Förenta Staterna. I London verkade judiska affärsmän såsom *Rothschild, Montefiore, Speyer, Veit* och *Cassel,* medan på andra sidan Atlanten de judiska affärsidkarna *Schiff, Kuhn, Loeb, Speyer-Ellissen, Hallgarten* och *Oscar Straus,* kopparkungen *Guggenheim* och den ekonomiske diktatorn under världskriget *Bernhard Baruch* o. a. togo ledningen.

Ingenstädes utstrålade judarnas ekonomiska makt så bjärt som på varuhusens område. I Berlin innehade sålunda juden *Tietz* tio olika varuhus samt uppbyggde slutligen ett nytt på en tomt av 1,600 kvadratmeters areal. Jämsides med dessa varuhus stå de av *Wertheim, Karstadt, Jandorf* o. a. grundade varuhusen. (Jämför *Turitz-Sachs* i Sverige.) Internationellt judiskt kapital, som genom ett kanalnät av relationer och judisk solidaritet flyter från land till land, möjliggör grundandet av dylika mammut-inrättningar, som bl. a. utmärka sig genom befrämjandet av massproduktion på varukvalitetens bekostnad och genom att tvinga producenterna att tillverka alster nä-

ra nog till självkostnadspriset. Medelklassens köpmän i Tyskland sågo sig ruinerade genom dylika varukoncerner, som drogo till sig en omdömeslös men alltjämt växande kundkrets.

Judarna och den andliga odlingen.

Judarnas makt växte efter kriget på snart sagt alla områden av europeisk kultur. I Tyskland framträdde den s. k. "ökenmoralen" särskilt hos de judiska författarna *Maximilian Harden* (Witkowski), *Stephan Zweig* och *Emil Ludwig* alias Cohn samt i Österrike hos juden *Arthur Schnitzler*. Av mindre kulturnivellerande inflytande voro de judiska skriftställarna *Vicky Baum* och *Roda-Roda* alias Sobelsohn. Den psykologiska vetenskapen fick sin orientaliska prägel av juden *Freud*. På fysikens område framträdde i Tyskland en framstående jude *Albert Einstein*, vilken på grund av sin vänsterradikala hållning i politiska frågor tvangs att lämna Tyskland efter det nationella genombrottet. Judarnas makt på litteraturens och konstens område har som känt även visat sig i de nordiska staterna: *George Brandes*, *Oscar Levertin*, *Martin Lamm*, *Isaac Grünewald* o. a. På konstens område i Tyskland och särskilt inom teatervärlden var judarnas inflytande under de 14 år, som följde efter kriget nära nog enväldigt, och teaterlivet stod länge nästan oinskränkt under *Max Reinhardts* inflytande. Judarna bildade så att säga kedjor överallt, och alla i deras ögon misshagliga element, speciellt alla nordiskt och nationellt inställda konstnärer, författare o. s. v. voro utestängda från karriär.

Judarna och soldatyrket.

I enstaka fall ha judar framträtt även inom det militära området, ehuru detta alltsedan den ryktbare *Judas Mackabeus'* dagar, då det judiska upproret mot de romerska herrarna kuvades, synes ha varit nästan lika främmande för hebréerna som sjöfararens yrke. *) En känd ättling av en gammal judesläkt av sefardim-typen var den i Hälsingör födde överbefälhavaren över den danska hären *de Meza*, vilken år 1864 ledde försvaret av de danska befästningsverken mot preussarnas övermäktiga angrepp. För ett fyrtiotal år sedan kulminerade i Frankrike den beryktade Dreyfus-processen, och dess offer, den judiske kaptenen *Dreyfus*, som blev en sannskyldig mar-

tyr i det av judar behärskade Frankrike, avled i hög ålder sommaren 1935. Överbefälhavaren för de sovjetryska stridskrafterna i Fjärran Östern, marskalk *Blücher*, anses vara jude. Med dessa få namn synes emellertid den judiska ranglistan på det militära området vara slut.

Statistik.

Enligt de senaste beräkningarna torde judarnas totala antal i världen uppgå till minst 17 millioner, varav komma omkring 12 millioner på vår egen världsdel. De högsta procentsiffrorna av judar uppvisa i Europa givetvis Litauen med 13% och Polen med närmare 10%. Starka judiska befolkningsinslag förete vidare Rumänien, Tjeckoslovakiet, Ungern, Österrike och Holland med de kända judekvarteren i Amsterdam. I Tyskland uppgick de i de israelitiska församlingarna inskrivna judarnas antal efter världskrigets slut till 1 %, vilken siffra genom invandring österifrån var stadd i stigande, men nu är denna siffra nere vid något över 3/4 %, enär inemot 100,000 judar under de senaste åren vandrat över Tysklands gränser och en mängd utländska judar utvisats. De i Storbritannien levande judarnas antal uppgår till omkr. 1/2 % av befolkningen; i Frankrike är deras antal omkring 1/4 %, i Italien omkr. 1/7 % och i Sverige och Danmark officiellt föga mera än 1/10 % (i verkligheten likväl större!). I det forna europeiska Ryssland utgjorde judarna nära 5 %, men numera är det omöjligt att här göra några säkra beräkningar (2 1/2 %?). I Förenta Staterna utgör den judiska numerären 3 %. I Europas storstäder och särskilt i Warschau, Krakau, Wien, Berlin och Budapest ("Judapest") befinna sig starka judiska kontingenter. Såväl i Berlin som i Frankfurt am Main, Rothschildarnas stamort, äro de uppe vid omkring 4 %. Deras läge i storstäderna förbättrades stundom därigenom, att judar utnämndes till borgmästare och polischefer. I London ha sålunda funnits icke mindre än 6 judiska Lord Mayers, och i Rom har

*) Enligt den brittiske statsmannen *Disraeli* (romanen "Coningsby", 1844, Tauchnitz-upplagan, pag. 251) voro likväl två av Napoleons kända generaler, *Soult* och *Massena* (eg. Manasse?) av judisk härkomst. Den förre blev upphöjd till hertig av Dalmatien och den senare, vilken såsom överbefälhavare för Napoleons italienska armé berövade Venedig 6 millioner francs, till hertig av Essling.

funnits en borgmästare vid namn *Nathan.* På Rothschildarnas tid fanns i Frankfurt en judisk polischef vid namn *Itzig,* adlad von Itzstein, och efter världskriget utnämndes till polischefer i Frankfurt och Berlin judarna *Sinsheimer* och *Isidor Weiss,* av vilka den sistnämnde efter det nationella genombrottet flyttade över till Scotland Yard, där man trodde sig kunna behöva hans insikter och tjänster.

Judiska världsförbund.

Flertalet av de 16—18 millioner judar, som vårt jordklot uppvisar, tillhör på ett eller annat sätt någon av de stora judiska sammanslutningarna, bland vilka ”Alliance Israelite Universelle”, grundad år 1860 av den judiske frimuraren *Cremieux,* låtit mest tala om sig. Dess valspråk lyder: ”Vi gå i borgen för varandra”, och förbundet har bl. a. till uppgift att skydda judarna världen runt samt att i synnerhet bistå de förföljda och nödlidande bland dem. Detta judiska världsförbund erhöll år 1870 en avläggare i Storbritannien och år 1907 i Tyskland, där även en mängd andra judiska förbund framträdde såsom den av dr *Horwitz* grundade tyska föreningen, som sammanförde tyska medborgare av judisk tro med åsidosättande av den judiska nationalandan. En förening, som har till ändamål att söka avvärja antisemitismen, räknade bland sina medlemmar såväl judar som icke-judar i Tyskland. I Amerika verkar sedan snart ett sekel en judisk sammanslutning under beteckningen ”B'ne Brith” med ett åttiotal dotterloger i Tyskland. Den tidigare i Ryssland och kanske även annorstädes förekommande hemliga judiska sammanslutningen ”Kahal” stödde sig på judarnas ”ghetto-patriciat” och ägde ända in på 1840-talet i västra Rysslands större städer en lokal självstyrelse.

Främst bland alla judiska sammanslutningar står emellertid den s. k. *zionismen.* Denna rörelse räknar såsom sin egentlige upphovsman den ungerske juden *Theodor Herzl,* vilken år 1896 utgav sin kända bok om ”judestaten” och ledde den första zionistkongressen i Schweiz, där zionisterna härom året åter hade ett allmänt möte. Herzl ådagalade en beundransvärd energi vid fullföljandet av sina planer, som gingo ut på en överflyttning av judar till en framtidsstat: — judarna skulle alltså enligt Herzl söka sig in på hemvägen till ett nytt Palestina, som under deras ledning skulle blomstra upp såsom ett

självständigt statsväsen. Herzl, som underhandlade med påven och sultanen, med kejsar Wilhelm II och konung Victor Emanuel, med statsmännen furst Bülow, von Plehwe och Chamberlain, dog jämförelsevis ung och med brustet hjärta fjärran från sitt mål. De förmögnare judarna ville gärna sända fattigare rasfränder bort till detta Palestina, medan de själva föredrogo att stanna kvar i resp. länder såsom en sorts "judiska konsuler" för ett fjärran stamland. Den brittiske utrikesministern lord *Balfour* vände sig slutligen den 2 nov. 1917 till lord Rothschild med förslaget att skapa en autonom judisk stat i Palestina för att genom denna åtgärd vinna världens judars bistånd med avseende å Storbritanniens krigsmål. Så tillkom den autonoma staten Palestina, där judarnas antal genom en ständigt ny inflyttning under de första sju åren efter kriget växte från 12 % till 18 % och senare till omkring 30 % av den därvarande befolkningen, som i huvudsak utgöres av judefientliga arabiska stammar. Judarnas antal i Palestina torde betydligt överstiga 200,000, och under allenast två år sägas omkring 30,000 tyska judar ha överflyttat dit. Det synes emellertid, som om det skulle vara svårt att få judarna att välja landsbygden till bosättningsområde, ty 4/5 av de i Palestina bosatta judarna bo i städer. Zionismen bär icke någon religiös prägel och har vunnit en ganska stor spridning särskilt bland de lägre judiska befolkningslagren, men på grund av arabernas hårdnackade motstånd och det nya judiska landets oförmåga att absorbera mera än högst 2—3 millioner inbyggare, synes idén icke lämna en tillfredsställande lösning av de med judarnas utveckling förbundna frågorna. Flera andra former av judisk nationalism ha även gjort sig gällande, och bland dem må särskilt hänvisas till vissa rörelser i de polska judedistrikten, där man länge drömt om en judisk autonomi i områden, där eventuellt "jiddisch" och icke hebreiska skulle vara nationalspråk.

Ovanstående uppgifter giva vid handen, att man icke kan tala om någon enhetlig och fast riktad judisk politik. Oenigheten är stor i judarnas läger. "De äro", yttrade Hitler i sitt verk "Min kamp", "eniga endast när en gemensam fara hotar, eller när ett gemensamt byte lockar." Eniga äro de också i tron på judarnas kommande världsherravälde och förlänade världsmission samt i en ofta utpräglad självförhävelse. Detta framgår tydligt av följande axplockning från den judiska litteraturens egna fält.

Vad säga judarna om sig själva?

Judarnas berömdaste historieskrivare, *Heinrich Graetz,* yttrar på tal om de tyska skalderna Heines och Börnes samhörighet med judendomen efter det de blivit döpta, att de snilleblixtar, som dessa andens stormän dels i regnbågsfärger, dels i skarpa ljuskäglor låtit svepa över Tyskland, varit laddade med judisk-talmudistisk elektricitet. Enligt Graetz äro döpta judar att förlikna vid krigare, som taga fiendens rustning och fana för att så mycket lättare kunna vinna i kampen mot honom. Den judiske professorn *Eduard Gans* säger, att varken dop eller korsning förhindrar juderasens fortplantning, i det att även efter tiofaldig korsning endast nya unga judar uppstå.En rabbin yttrade 1912 vid zionistkongressen i Lemberg, att judarna under 19 sekler kämpat för det världsherravälde, som Gud en gång utlovat åt Abraham, och att världens penningbörsar nästan helt tillhöra judarna. Juden *Franz Held* säger: "Judendomen tillkommer uppgiften att storma an med check mot sabel och med varumagasin mot kasärner." Rabbinen *Fischl* förklarade judendomens uppgift vara att förkunna judiska tankar i hela världen. Medan *Arthur Landsberger* förklarar, att man varken kan utträda ur eller övergå från den medfödda judendomen, förkunnar juden *Jakob Klatzkin,* att judarna så att säga allestädes medtaga "Jakobs vandrande tält" och upprätta osynliga murar, bakom vilka alltid finnes en judisk stat i miniatyr. *Heinrich Heine* jämför judendomen med en folkmumie, som ännu vandrar omkring och bedriver handel med gamla kläder och växlar. Han säger också, att judenäsorna äro en sorts uniformer, på vilka Jehovah känner igen sina gamla livgardister, även om dessa deserterat, (d. v. s. blivit döpta). *Moritz Goldstein* förklarade, att judarna förvalta det tyska folkets andliga skatter. Den judiske filologen professor *Hajim Steinthal* yttrade, att hans rasfränder bland tyskarna äro tyskar men här som där, nu som förr förbliva judar. Den judiske historieskrivaren *Simon Dubnow* förklarade i samma anda, att man kunde vara jude enligt Talmud och Spinoza, enligt Mendelssohn och på alla sätt! *Nathan Birnbaum,* som inträtt för ett strängt bibehållande av nedärvda riter och kulter, ser inom juden den sanna "gudsadeln" och förkunnar: "Gud har utvalt oss, vi Honom!" Galiziern *Martin Buber,* som arbetat på judendomens förnyelse, betonar, att hans folk är hans själ, att andra judar äro stycken av honom själv. Han

förkunnar i tirader, att judendomen skall sträcka ut handen och gripa varje jude vid hans huvudhår samt bära honom som en storm mellan himmel och jord emot Jerusalem. Den judiske filosofen professor *Hermann Cohen* i Marburg förkunnar t. o. m., att Guds öde vilar på Israels skuldror och ser i judendomen en aldrig sinande källa för mänsklighetens förnyelse. *Marcus Ehrenpreis* säger: "Judendomen vandrar genom världshistorien med utsträckta händer, givande med den ena, tagande med den andra." Denna lilla axplockning från de judiska självbekännelsernas område må avslutas med några ord av *Walther Rathenau*, vilken framhöll, att mitt inne i det tyska livet dväljes en främmande människostam, en asiatisk hord på Mark Brandenburgs sand.

Vad säga namnkunniga personer om judarna?

I anslutning till dessa uttalanden av judarna själva om deras nutid och framtid kunna vi anföra de åsikter, som en del stora personligheter i världshistorien hyst angående judendomen och dess mål. I det forna romarriket, där judarnas ställning blivit tryggad genom Cesar, uppträdde såsom motståndare till deras växande makt särskilt skriftställarna *Seneca* och *Tacitus*, av vilka den senare framhöll, att för judarna allt det vore föraktligt, som för romarne var heligt. Inom den katolska kyrkan uppträdde vid medeltidens slut och nya tidens början flera energiska motståndare till judendomens makterövringsplaner, däribland särskilt predikanten *Geiler von Kaysersberg* och den kände disputatorn *dr Eck*. Utpräglad judemotståndare var framom andra *Martin Luther*, som år 1543 utgav tvenne böcker om judendomen, i vilka han bl. a. förklarade, att judarna voro giftiga basilisker, och att solen aldrig lyst på ett blodtörstigare och mera hämndlystet folk. Han sade: "Tro ingen räv på grönan hed, ej heller juden på hans ed!" Den tappre italienske fritänkaren *Giordano Bruno* yttrar om judarna, att de borde utrotas, innan de födas. Kejsarinnan *Maria Theresia* förklarade, att hon icke kände någon argare pest för en stat än den judiska nationen. Hon var alltså en mera avgjord motståndare till judendomen än Fredrik den store under samma tid. Motståndare voro även filosoferna *Kant* och *Herder*, av vilka den senare i judarna såg parasitväxter på andra folks stammar, enär judarna ej ägde egen ära, boplats eller land. Goethe yttrade i vers om judarna, att

de genom penningen fått nycklarna till alla hjärtan, och *Schiller* förklarade, att judendomen var att likna vid ett orent och simpelt käril, i vilket likväl fanns något kostbart, nämligen monoteismen, tron på en enda Gud, vilken dock enligt nyare forskning synes vara av nordiskt ursprung. Den tyske filosofen *Fichte* såg i judendomen en mäktig stat, som växer in i andra stater, med vilka den snart börjar krig. Motståndare till judarna voro de tyska skriftställarna *Ernst Moritz Arndt, Hoffman von Fallersleben* och *Ludwig Feuerbach,* av vilka den sistnämnde framhöll, att judendomen företedde en personifierad själviskhet, enär utilitarismen eller nyttan utgjorde dess högsta princip. Judemotståndare voro i Tyskland vidare konung *Fredrik Wilhelm IV* och härföraren *Moltke,* ävensom delvis *Bismarck,* som förklarade, att han icke hade något emot judarnas emancipation, blott de själva först borttogo sina skrankor. Motståndare voro vidare den österrikiske dramatikern *Grillparzer* samt tysken *Hebbel,* vilken förutsåg att judeemancipationen skulle leda till en svår europeisk kris. Av de tyska tänkarna var framför allt *Arthur Schopenhauer* motståndare till judendomen. Han påpekade, att ingen makt i världen håller så ihop som judarna, vilka icke ha något annat fädernesland än sig själva och borde avlägsnas från regering och förvaltning i stat och samhälle. Motståndare voro historikerna *von Treitschke* och *Mommsen,* av vilka den senare i sin skildring av romarrikets utveckling framhöll, att judarna där utgjort ett jäsningsämne för världsborgarvälde och nationell splittring. Fiender till judendomens maktplaner voro även *Eugen Düring,* som i juden såg den sämsta formen av den semitiska rasen, samt *Paul de Lagarde,* som påpekade, att en främmande kropp alltid förorsakar smärta i en organism, sak samma om den utgöres av ruttet trä eller av en ädelsten. Bland Tysklands andliga stormän drog framför allt *Richard Wagner* ut i kamp mot judendomen. Han framhöll, att judarnas religion ginge ut på uppfyllandet av löften allenast i denna världen, att deras kalkulationer låge färdiga i deras instinkt, och att de utgjorde *det mänskliga förfallets plastiska demoner.* I den tyska litteraturen skildras den judiska andan på ett särskilt drastiskt sätt hos *Gustav Freytag* i hans "Soll und Haben" eller "Debet och kredit" samt i *Wilhelm Raabes* "Hungerpastor".

I Frankrike ha talrika judemotståndare uppträtt, såsom fritänkaren *Voltaire,* som framhöll, att judarna voro de största

skurkar på jordens yta, krypande i olycka och fräcka i medgång. *Napoleon* såg i judarna gräshoppor, som ödelade Frankrikes marker, och förklarade, att de missbrukat all handel sedan Mose tid. *Victor Hugo* påpekade ironiskt, att judarna alltid varit hatade och föraktade, men att de tillika alltid varit förhatliga och föraktliga. Han var liksom den franske socialisten *Fourier* en avgjord motståndare till judiskt tänkesätt. I England skildrade *Walter Scott* i "Ivanhoe" på ett slående sätt det judiska penningockret, medan historikern *Carlyle* å sin sida ådagalade en tydligt avvisande hållning gentemot judendomen. Samma ståndpunkt intogo i de slaviska länderna flera framstående män såsom *Dostojewski*. Marcus Ehrenpreis omnämner däremot några framstående män, som varit judevänligt inställda, t. ex. Macaulay, Montesquieu, Klopstock.

Antisemitismens innebörd.

Den rörelse, som går under namnet "antisemitismen", är som synes gammal, ehuru den något missvisande beteckningen, som vann allmänt burskap för ett halvt sekel sedan, är ny. Denna rörelse riktar sig icke mot den semitiska rasen som sådan utan mot vissa drag hos den judiska stammen. Men huru kan man gå till angrepp mot denna, då dess inställning till de högre livsproblemen och det politiska livet icke är enhetlig? Inom judendomen finnas ju otaliga olikartade religiösa och etiska, sociala och messianska, kulturella och politiska moment. Å ena sidan vill man hålla fast vid urgamla judiska riter, å andra sidan vill man uppbygga en förnyad judisk religion på den ortodoxa judendomens ruiner. Å ena sidan vill man taga avstånd från den mosaiska religionen, medan man å andra sidan förklarar, att judendomen kan förnyas blott kring sin religiösa axel. Samtidigt höjas röster, som förkunna, att judendomen en gång skall bliva världsreligion, ehuru än så länge ljus också kommer till världen genom andra än judiska fönster (ord av *Montefiore*). Vidare förkunnas inom judarnas led, att judendomen skulle ha såsom mission att assimilera sig med sin omgivning och sålunda långsamt "förädla" denna. Mot denna uppfattning vända sig de, som vilja fäkta och falla under judendomens fana och icke vilja gå över till ett främmande standar, och som förklara, att det vore fegt att lämna i sticket en minoritet och svag religion. De mest olika uppfattningar göra sig alltså gällande inom judarnas led.

Adolphe Frank förklarar, att varje judes främsta fädernesland borde vara Frankrike, som skänkt Europas folk deras människorättigheter. Den tyske juden *Hans Goslar* förkunnar likväl att judarna trots emancipationen blott blivit andra klassens medborgare i staten, medan den ungerske juden *Max Nordau* i assimilanterna blott ser ”apor” och i zionismens judar världens modigaste män. I ett synas dock judarna och deras motståndare vara eniga: Judarna ha ernått en maktställning, som icke står i någon proportion till deras numerära styrka, och detta sakförhållande har flerstädes medfört svåra slitningar och konflikter mellan judarna och deras värdfolk eller de nationer, i vilkas mitt de bo.

Den judiska världsfaran.

Av denna framställning av judefrågan framgår med all tydlighet, att judendomen icke kan betraktas såsom ett ”obegravt lik” eller såsom en sorts ”museumreligion”, utan att *det finns en judisk fara i vår tid.* Medan judarna själva ofta framhålla, att de varit de europeiska folkens ”kulturmäklare”, framhålles från deras motståndares sida, att genom dem ofta ett slags ”svepeduk” dragits över vår världsdel och dess kultur, som genom judaismens inflytande utsatts för en sannskyldig digerdöd. Medan en och annan nationalekonom sökt hävda föreställningen om, att näringslivet blomstrat upp överallt, där judar bosatt sig, och gått en förödelsens utveckling till mötes, om de lämnat landet, har från annat håll påpekats, att judar ruinera staternas näringsväsen, och att de vid bortflyttningen från ett område lämna endast ruiner kvar. Å ena sidan har man framhållit, att kännetecknet för en nation är medborgarskap, och att därför ingen bestämd judisk nation skulle finnas; å andra sidan har man betonat, att en nations andliga faktorer utgöra evolutionens krona, och att förlust av territorium och frihet endast stärker och spänner nationens inre band. Fasthålla vi vid tanken på förefintligheten av en judisk nation, vars svagare element assimileras av de omgivande kulturfolken, medan den starkare kärnan bildar en kompakt nationell massa, vars medlemmar liksom länkarna i en kedja hänga samman och sträcka sig genom alla länder och över alla gränser, måste vi ovillkorligen sträva efter att giva judefrågan en lösning, som förhindrar fortsatta slitningar mellan den judiska nationen och andra folk, och detta på samma sätt, som

vi söka att övervinna andra nationella konflikter i världen. Världshistorien uppvisar icke något enda exempel på att en stat skulle ha uppblomstrat kulturellt, ekonomiskt och politiskt genom en ökad makt av judarna i dess mitt eller genom en sammansmältning av judiskt och icke-judiskt inom dess gränser, men väl finnas många exempel, som åskådliggöra, hurusom stater och kulturer gått under genom ett oinskränkt judevälde eller genom judaisering av dess liv. Det forna Grekland upptog stora skaror judar, och dess gamla kultur förlorade snart sin renhet och gick under. Polen förlorade på sin tid sin nationella självständighet till stor del på grund av judarnas maktplaner och jesuiternas välde. Ryssland har länge suckat under den judiska bolsjevismens ok; och i Tyskland kunde den judiska marxismen före Hitlers makttillträde 1933 på 14 år ödelägga kultur och näringsliv. Genom revolutioner kommo judarna ofta till makten; — revolutionen var alltså "Judas stjärna", som ännu blodröd lyser i öster men i Europas centrum sjunkit i nadir. Världshistorien uppvisar tillika många exempel på, hurusom stat och samhälle blomstrat upp utan något judiskt inslag. Den tyska Hansan växte sålunda i höjden utan judiskt bistånd, och hanseaterna blevo överallt aktade och ansedda, ty de förenades icke genom band av hemlig sympati, genom dolda trådar av solidaritet och relationer. Lika aktade blevo även de flitiga hugenotterna, som under religionsförföljelsernas tidevarv från Frankrike spriddes över många stater. De kände blott ett löst historiskt samband utan ekonomiska maktplaner, medan världens judar kunna ösa ur en gemensam kodex, som heter "Talmud" och är källan till deras kunskaper och livsåskådning.

Judefrågans lösning.

Judevänner och judemotståndare, filosemiter lika väl som antisemiter, såsom man kanske felaktigt betecknat dem, kunde enas däruti, att judarna borde givas tillfälle att behålla sitt "nationella särmärke" även i framtiden. Den tyske juden *Georg Hermann* sade en gång att varje jude har tvenne fädernesland, av vilka det ena är imaginärt uti hans bröst. Utgående från detta sakförhållande är det mänsklighetens plikt att följa den store tänkaren *Fichtes* fordran, vilken framhöll, att vi borde hjälpa judarna att åt dem återerövra deras "förlovade land". Det nuvarande Palestina kan dock icke rymma mera än en

ringa bråkdel av världens alla judar, som för övrigt endast i obetydlig utsträckning anslutit sig till zionismens idéer.*) De tidigare vid sekelskiftet förda underhandlingarna med den franska regeringen med avseende å vinnandet av den afrikanska kolonien Uganda för den framtida judiska kolonisationen strandade genast, och det nyaste förslaget om ön Madagaskar, som kanske kan bära 15 millioner människor på en yta, större än den svenska statens areal, har väl ännu icke vunnit burskap i judarnas egna led. Men allt högre skalla ropen från många folk, vilka sträva efter att befria sina länder från de främmande inflytelser, som gjort dem till lekbollar i den internationella judendomens händer. En gång hämtade den europeiska kulturen fram judarna ur deras ghettons mörker, och Mellaneuropa syntes en tid vara ett slags uppfostringsanstalt för östjudiska element, som i en ej ringa grad skänkte världen spekulanter och spelare och i många fall starkt belastade utgiftsposterna i kommunernas budgeter. Följden av den fortskridande judeemancipationen blev så den judiska våg, som rullade fram över våra länder och först i våra dagar genom Tysklands storartade och mönstergilla nationella resning drivits tillbaka med mäktig hand.

Medan judevänner och judemotståndare sålunda ha ett gemensamt intresse i bevarandet av juderasens särmärke, vilket ju även utgör judendomens eget mål, gå deras riktlinjer isär med avseende å förhållandet mellan judar och icke-judar inom de egna staternas gränser. Judiska anhängare av assimilationen och judevänliga politiker anse att ett sammanflytande av judiskt och icke-judiskt kunde verka stimulerande på utvecklingen av folk och stater. Men de radikala bland judemotståndarna uppställa framför allt följande fordringar vid lösningen av judefrågan inom staten: 1) *Medborgarskap bör icke tillkomma judar; 2) äktenskap mellan judar och icke-judar böra genom lagstiftning försvåras eller förhindras; 3) viktigare poster inom stat och samhälle, där nationella värden skola hävdas, få icke besättas av judar; 4) judiska utövare av särskilda yrken skola utmärka sin härkomst genom särskilda uppgifter i register.* Dessa radikala programpunkter måste självfallet modifieras i länder med andra förhållanden än de som givit sin prägel åt den tidigare tyska statens liv, där

*) Beträffande denna fråga hänvisas till den nyligen utkomna upplysningsskriften "Judarna i Palestina" av A. Brenner, Svea Rikes förlag, pris 50 öre.

Frankfurt-andan rådde, och där det fanns en riksdag av judisk-tysk nation. Förverkligandet av detta program i hela dess omfattning vore visserligen för mången liktydigt med att vrida utvecklingens ur tillbaka, men för andra innebär det vägen till ernående av nationell enhet och renhet i politik, kultur och ekonomi.

Register över i arbetet omnämnda judar och judeättlingar.

David, socialdemokratisk ledare.
Disraeli, se Beaconsfield.
Dreyfus, kapten.
Dubbelt, chef för den politiska polisen i Ryssland.
Dubnow, S., skriftställare.
Ehrenpreis, Marcus, professor, överrabbin.
Einstein, A., vetenskapsman.
Eisner, Kurt, vänsterradikal revolutionär.
Ephraim, myntmakare.
Ferrer, revolutionär i Spanien.
Finkelstein, se Litwinow.
Fischl, rabbin.
Frank, Adolph, skriftställare.
Friedländer, hovjude.
Freud, S., psykoanalytiker.
Gambetta, politiker.
Gans, E., professor.
v. Giers (av Hirsch), utrikesminister.
v. Goldschmidt, friherrlig judesläkt.
Goldstein, Moritz, skriftställare. Se även Woladarski.
Goslar, Hans, skriftställare.
Graetz, Heinrich, historiker.
Grünewald, Isaac, konstnär.
Guggenheim, kopparkung i Förenta Staterna.
v. Günzburg, friherre, industriman.
Haase, oavhängig socialist.
Hallgarten, affärshus i Förenta Staterna.
Harden (tidigare Witkowski), Maximilian, skriftställare.
Heine, Heinrich, skald.
Held, Franz, skriftställare.
Hermann, Georg, skriftställare.
Herzl, Theodor, zionistledare.
Hess, Moses, marxistisk partiman.
Hilferding, finansminister.
v. Hirsch, friherrlig judesläkt.
Hirsch, se v. Giers.
Horwitz, dr., föreningsledare.
Hubermann, Bronislaw, musiker.
Isak, kejserlig underhandlare.
Itzig, se v. Itzstein.
v. Itzstein, polischef.
Jagoda (Jehuda), polisdiktator i Sovjetunionen.

Jandorf, varuhus.
Joffe, bolsjevikagent.
Judas Mackabeus, krigare.
Jurowski, Abram, tsarmördare.
Kamenew (förut Rosenfeld), bolsjevikledare.
Karstadt, varuhus.
Kautsky, Karl, vänsterradikal politiker.
Klatzkin, Jakob, skriftställare.
Klotz, finansminister.
Krassin, rubelstark bolsjevikagent.
Kuhn, koncern i Förenta staterna.
Kun, Bela, bolsjevikledare, Ungerns och Krims bödel.
Lamm, Martin, professor.
Landsberg, socialdemokratisk ledare.
Landsberger, A., skriftställare.
Lasker, nationalliberal politiker.
Lassalle, Ferdinand, socialdemokratisk partiman.
Lassel, se Lassalle.
Levertin, O., skald.
Leviné, vänsterradikal ledare.
Lexa v. Aehrenthal, greve, utrikesminister.
Liebknecht, Karl, vänsterradikal folkledare och spartakist.
Litwinow (förut Finkelstein), bolsjevikledare, ordförande i Nationernas Förbund.
Loeb, koncern i Förenta staterna.
Lopez, hovmedikus.
Ludwig (förut Cohn), Emil, skriftställare.
Luxemburg, Rosa, vänsterradikal folkledare och spartakist.
Mandel, trafikminister.
Manasse, se Massena.
Massena (förut Manasse?), härförare.
Marx, Karl, marxismens fader.
Medina, penningutlånare.
Mendelssohn, Moses, vetenskapsman.
de Meza, härförare.
v. Mohrenheim, friherre, utrikesminister.
Montefiore, M., sheriff i London.
Nathan, borgmästare i Rom.
Nesselrode, greve, statsman.
Nordau, Max, läkare, skriftställare.
Northcliffe (förut Stern), tidningskung i England.
v. Oppenheimer, friherrlig judesläkt.

Preuss, statsman, Weimar-författningens fader.
Radek (förut Sobelsohn), Karl, bolsjevikledare.
Rathenau, W., utrikesminister, industriman.
Reading, lord, vicekonung över Indien.
Reinhardt, Max, teaterchef.
Reuter, telegrafchef.
Riesser, Jakob, bankir.
Roda-Roda (förut Sobelsohn), skriftställare.
Rosenfeld, se Kamenew.
Rosner, skriftställare.
Rothschild, Meyer Amschel, stamfader för huset Rothschild.
Rothschild, Nathan, affärsman.
Rothschild, lord.
Sachs, varuhus.
Schafirow, statsman, vicekansler.
Schiff, affärshus i Förenta Staterna.
Schnitzler, A., författare.
Simon, J., hovjude.
Simson, professor.
Singer, Julius, socialdemokratisk partiman.
Sinowjew (förut Apfelbaum), bolsjevikledare.
Sinsheimer, polischef.
Sinzheimer, David, ordförande i judisk rådsförsamling.
Sklarek, affärsman.
Sobelsohn, se Radek och Roda-Roda.
Soult, härförare.
Speyer-Ellissen, affärshus i Förenta Staterna.
Spinoza, Baruch, filosof.
Stahl, K. J., politiker.
Stampfer, chefredaktör för ”Vorwärts”.
Steinthal, H., professor.
Stern, se Northcliffe.
Stilke, hovbokhandlare.
Straus, Oskar, affärshus i Förenta Staterna.
Süss, finansminister.
Swerdlow, bolsjevikledare.
Texeira, köpman.
Tietz, varuhus.
Trotzki (förut Bronstein) L., bolsjeviköverhuvud.
Turitz, varuhus.
Unschlicht, bolsjevikledare.
Uritzki, bolsjevikledare, tjekaman.

Valentin, Hugo, docent.
Veit, varuhus i Förenta Staterna.
Warburg, Paul, bankhus.
Weiss, Isidor, polischef.
Wertheim, varuhus.
Witkowski, se Harden.
Woladarski (förut Goldstein), bolsjevikledare.
Zweig, Stephan, skriftställare.

Litteratur.

Theodor Fritsch: "Handbuch der Judenfrage". Hammer-Verlag, Leipzig.

Henry Ford: "Der Internationale Jude", Hammer-Verlag, Leipzig.

Werner Sombart: "Die Juden und das Wirtschaftsleben".

"Semi-Gotha" och "Semi-Kürschner" (uppslagsverk med register).

A. Brenner: "Judarnas spel om Palestina", Svea Rikes Förlag, Stockholm.

E. Corti: "Huset Rothschild", Holger Schildts Förlag, Stockholm.

Marcus Ehrenpreis: "Israels nutid och framtid", Albert Bonniers Förlag, Stockholm.

Densamme: "Israels möte med folken", Gebers Förlag, Stockholm.

Herman Fehst: "Bolsjevism och judendom", Svea Rikes Förlag, Stockholm.

Hugo Valentin: "Judarnas historia i Sverige", Albert Bonniers Förlag, Stockholm.

"Jüdisches Lexicon". (Utgivare: Herlitz och Kirschner, Jüdischer Verlag, Berlin.)

Eskil Olán: "Judarna på svensk mark", Bok- och Konstförlaget Rex, Stockholm.

Oscar Landahl: "Judefrågan", Mimers Förlag, Göteborg.

LÖJDQUISTS TRYCKERI, TIERP 1936

Pris ~~75 öre~~ 1:-